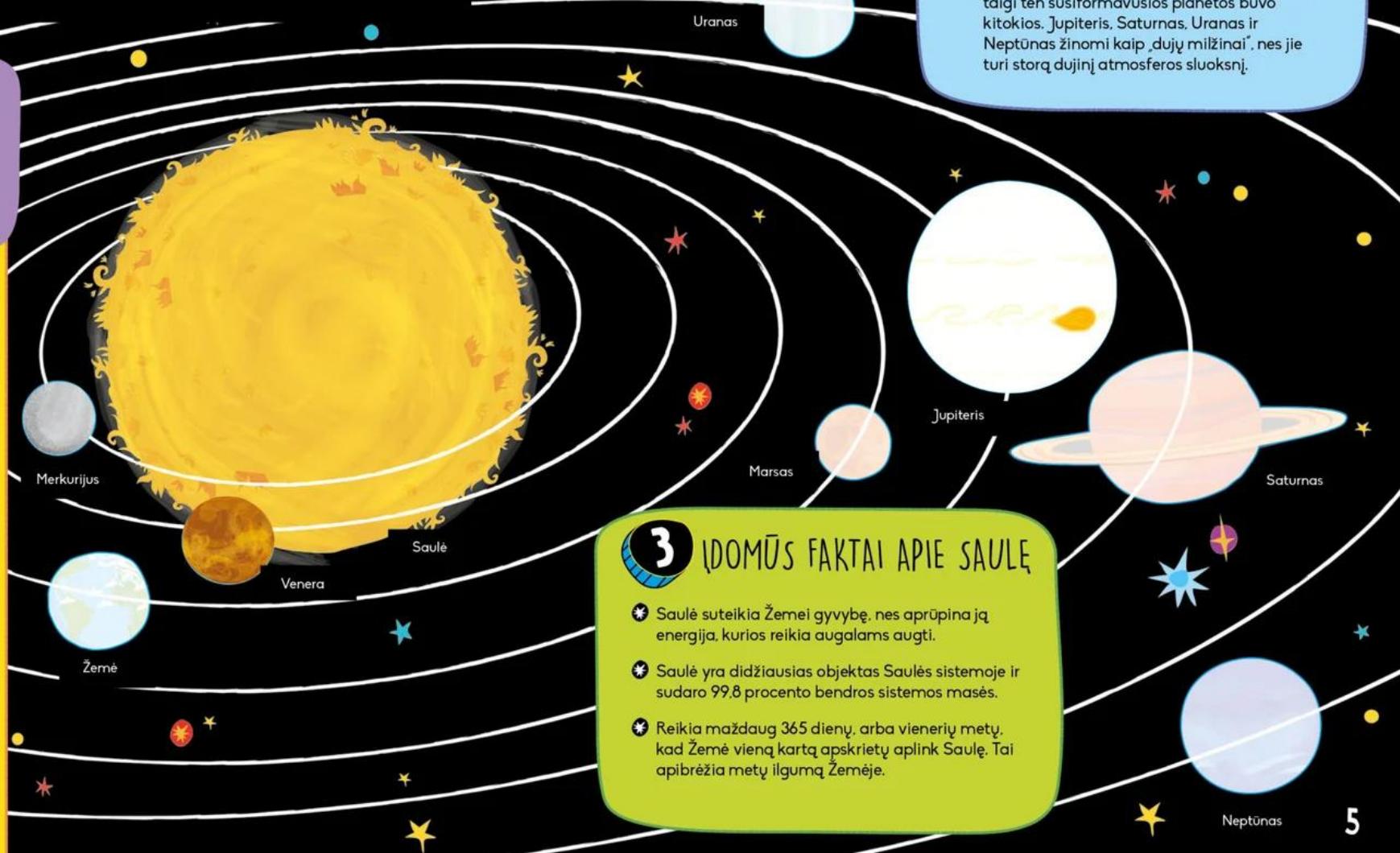

SAULĖ IR SAULĖS SISTEMA

Mūsų Saulės sistemą sudaro Saulė, planetos ir jų mėnuliai (palydovai), asteroidai ir kometos. Saulė yra žvaigždė Saulės sistemos centre. Nors Saulės sistema yra didžiulė, ji – tik mažulytis trupinėlis to, kas yra Visatoje.

KAIP SUSIFORMAVO SAULĖS SISTEMA

- 1 Beveik prieš 5 milijardus metų Saulės sistema buvo tik dulkių ir duju debesis. Debesis susitraukė, greičiausiai sutrikdytas sprogtančios žvaigždės.
- 2 Debesies centras tapo labai suspaustas ir sudarė aplink jį besiskantį duju ir dulkių diską.
- 3 Slėgis debesies centre sukelė branduolines reakcijas, dėl kurių susiformavo mūsų Saulė.
- 4 Likusi reakcijos medžiaga susirinko į krūvą dėl traukos (gravitacijos).
- 5 Šie objektai formavosi toliau ir tapo planetomis, kometomis, asteroidais ir palydovais.

Užbaik Saulės sistemą įkliuodamas tamsoje švytinčius lipdukus.

2

FAKTAI APIE SAULĖS SISTEMA

- Merkurijus, Venera, Žemė ir Marsas susiformavo su kietu paviršiumi. Šios planetos žinomas kaip vidinės Saulės sistemos planetos.
- Išorinės Saulės sistemos dalys buvo vėsesnės, taigi ten susiformavusios planetos buvo kitokios. Jupiteris, Saturnas, Uranas ir Neptūnas žinomi kaip „duju milžinai“, nes jie turi storą dujinį atmosferos sluoksnį.

3

IDOMŪS FAKTAI APIE SAULĘ

- Saulė suteikia Žemei gyvybę, nes aprūpina ją energija, kurios reikia augalams augti.
- Saulė yra didžiausias objektas Saulės sistemoje ir sudaro 99.8 procento bendros sistemos masės.
- Reikia maždaug 365 dienų, arba vienerių metų, kad Žemė vieną kartą apskrieti aplink Saulę. Tai apibrėžia metų ilgumą Žemėje.

4

5

MERKURIJUS

Tai mažiausia planeta, ir ji arčiausiai Saulės. Vaikščiodamas Merkurijuje būk atsargus, nes Jame visur pilna milžiniškų kraterių. Krateriai susiformavo prieš 4 milijardus metų, kai į Merkurijų atsitenkė didžiulis asteroidas, priversdamas iš jo centro ištrykštį ištirpusias uolienas. Susiformavo šimtai ugnikalnių, kurie vėliau susiskirstė į kraterius.

Merkurijui reikia 88 dienų apskrieti aplink Saulę. Tai greičiausiai nei skrieja bet kuri kita planeta.

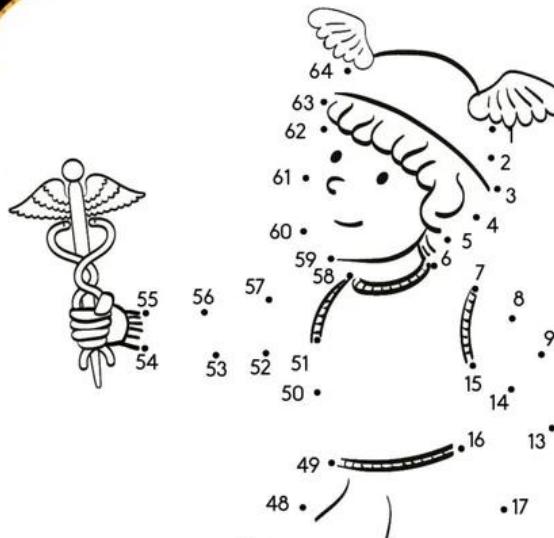
PLANETOS PROFILIS

Atstumas nuo Saulės:
57,9 mln. km

Vidutinė temperatūra:
167 °C

Palydovų: 0

Skersmuo: 4878 km

Sujunk taškus,
kad sužinotum,
kaip atrodė
planetos
pavadinimą
iškvėpęs veikėjas.

Merkurijus buvo
pavadintas romėnų
dievo vardu.

Įklijuok ugnikalnių lipdukus
Merkurijaus paviršiuje.

VENERA

Ši planeta net dar karštesnė už Merkurijų! Ji ryškiausia iš planetų, nes turi aplink save storą atmosferos sluoksnį, kuris atgal atspindi didumą čia patenkančios Saulės šviesos. Venera yra beveik tokio pat dydžio, kaip Žemė.

PLANETOS PROFILIS

Atstumas nuo Saulės:
108,2 mln. km

Vidutinė temperatūra:
462 °C

Palydovų: 0

Skersmuo: 12 104 km

Zondas „Venera 7“ buvo paleistas į Venerą 1970 m., kad siųstyti duomenis iš planetos atmosferos. Tai buvo pirmasis erdvėlaivis, siunčęs duomenis po nusileidimo į kitą planetą.

Surask j Venerą
nusileidusio zondo
„Venera 7“ lipduką.

TYRINĖK DAUGIAU

Yra daugybė interneto svetainių su aibė informacijos apie kosmoso misijas. Kad sužinotum daugiau, paprašyk suaugusiojo padėti tau jas surasti!

5

NUOSTABŪS FAKTAI APIE VENERĄ

Ar atspėsi šie pribloškiantys faktai apie Venera yra teisingi ar klaidingi? Užrašyk atskymą, o tad įkliuok po atvygio lipduką prie kiekvieno faktu, kuri atspėjai.

- a) Venera yra šalčiausia iš 8 planetų.

- b) Venera yra toliausia planeta nuo Žemės.

- c) Venera yra maždaug tokio paties dydžio, kaip Žemė.

- d) Veneros paviršiuje yra daugiau nei 1600 ugnikalnių.

- e) Anglies dvieleginis, gaubiantis Venerą, yra nenuodingas.

